

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XII., ŠT. 90 — CENA 10 DIN
KRNJ, 16. NOVEMBRA 1959

Previdnost ali nezaupanje

Na seji obeh zborov Občinskega ljudskega odbora Kranj je bilo pred dnevi največ govora o kreditih za rekonstrukcijo opekarne v Stražišču. Da so se odborniki tolikanj zamudili pri razgovorih o tem predlogu, je bilo krivo površino in na hitro roko pripravljeno gradivo.

Bolj zanimivo pa utegne biti nekaj drugega: kako gledajo na rekonstrukcijo in prihodnost opekarne in gradbene dejavnosti sploh, z ozirom na nove zakone o finansiranju stanovanjskih izviranj. Ko so namreč ugotovili, da bi od celotne investicije 75 milijonov dinarjev za opekarne Stražišče prispevali po 25 milijonov okrajni in občinski investicijski sklad in končno občinski stanovanjski sklad, je razprava oživela. Posamezniki so izražali bojazen, če da bi s tem preveč prizadeli stanovanjski sklad in tako okrnili stanovanjsko gradnjo. Pri tem so se sklicevali na nove stanovanjske zakone, po katerih, kot je predvideno, bo prišlo res manj sredstev v občinske stanovanjske sklade.

Takim razlagam so seveda drugi nasprotovali. Zatrjevali so, da bi tako reševanje vodilo v slepo ulico, ker novi stanovanjski zakoni nikakor ne bodo zmanjšali stanovanjske izgradnje, kajti stanovanjski zakoni nikakor ne bodo zmanjšali stanovanjske izgradnje, kajti odpirajo se nove možnosti udeležbe državljanov pri finansiranju stanovanjske gradnje. Nasprotna stališča morda izražajo določeno nezaupanje do novih predpisov o gradnji stanovanj. Razen tega je treba upoštevati tudi potrebe ostalih gradenj — šol, vrtov, vse to narekuje, da nikakor ne sme obseg proizvodnje gradbenega materiala ostati na isti ravni kot doslej, ali pa se celo zmanjšati. Stanovanjski sklad razen tega doslej nobeno leto ni bil povsem porabljen. Zatekadeli je tudi bojazen za sredstva odveč. In končno: namen tega sklada ni v ničemer okrnjen, če se delno porabi za razširitev inustrije gradbenega materiala. Zlasti v tem času, ko hudo primanjkuje opeke, je taka investicija ne samo upravičena, marveč celo nujna. To je zlasti poudaril občinski zbor. Zato so izglasovali predlagani kredit tudi iz stanovanjskega sklada, kar je bilo povsem pravilno.

K. M.

REORGANIZACIJA JESENJSKE ŽELEZARNE

Z novim letom 5 ekonomskih enot

Na Jesenicah že dalj časa govorijo o reorganizaciji tovarne in o ustanovitvi 5 samostojnih ekonomskih enot. Le-te naj bi približno gospodarjenje in upravljanje s proizvodnimi sredstvi širšemu krogu proizvajalcev in povečale njih zanimanje za gospodarjenje. O tem vprašanju so razpravljali že številni organi v tovarni. Pravzaprav ni nič posebnega novega, temveč samo nadaljevanje tistega, kar je bilo začeto, pa ni bilo dosledno izpolnjeno. Pred dnevi so se začeli v tovarni tudi občni zbori sindikalnih pododborov, ki prav tako razpravljajo o omenjeni zadevi, ker bodo tudi sindikalne organizacije organizacijsko prilagodili novim enotam.

V čem je stvar? Podjetje bodo razdelili, oziroma reorganizirali v pet ekonomskih enot. Za štiri take enote bodo izvolili tudi obratne delavske svete. Torej pet enota, uprava podjetja svojim organizacijami, ne bo imela lastnega delavskega sveta, kar je seveda razumljivo. Od teh enot bodo tri proizvodne in dve proračunski. V proizvodne ekonomske enote bodo vključene: v prvo enoto topilnice, v drugo tople valjarne in predelovalni obrati, v tretjo proračunski pa energetski in vzdrževalni obrati ter promet in transport in pa uprava podjetja s svojimi organizacijami.

Reorganizacija takega podjetja, kot je Železarna Jesenice, ni vprašanje enega dneva ali meseca. Stvar je treba izvesti postopoma, ob nemotenih proizvodnji. To je cilj, ki ga bodo izpolnili do konca prihodnjega leta. Osnovni elementi reorganizacije bodo začeli veljati že 1. januarja prihodnjega leta. Cilj tega je, kako izpeljati kar največ možnosti za uveljavitev obračuna po proizvodni enoti. V ta namen so izvedli že nekatere reorganizacijske ukrepe. Med drugim so ustanovili upravo osnovnih sredstev, uvedli nekatere spremembe v knjigovodstvu, da bo leto, že za letošnje drugo polletje lahko prikazalo knjigovodsko in računsko pravo sliko podjetja.

(Nadaljevanje na 2. strani)

V PLANIKI izdelali letos že milijon parov čevljev

Delovni kolektiv Industrije obuteve »Planika« v Kranju je slavil v soboto, 14. novembra redke in pomembne dogodke. Od prvih dni letošnjega januarja, ko so pričeli s proizvodnjo za tekoče leto, pa do sobote, so izdelali milijon parov čevljev. To je prvič v slo-

tehnčni direktor Ignac Kavec, predsednik delavskega sveta Franca Naglič in direktor podjetja Gustav Zadnik pa so se v krajših govorih zahvalili delavcem in uslužbencem za doseženi uspeh. V dokaz, da se je v Planiki letos proizvodnja občutno povečala brez

priprave dela, velika delovna zaveza zaposlenih in nov način nagrajevanja po učinku. S prehodom na plačevanje od enote proizvoda, ki so ga uvedli v Planiki že na pomlad, so vsi člani kolektiva stimulirali za svoje delo in za svoj trud. Z vsakim parom čevljev več, ki ga v kolektivu naredijo, se poveča gibljivi del osebnega dohodka vsakemu zaposlenemu.

V zahvalnih besedah delavcem ob kratki slovesnosti je tehnični direktor Ignac Kavec med drugim rekel:

»Prepričan sem, da se ne boste ustavili pri dosedanjih uspehih in da boste ob primerni rekonstrukciji strojnega parka ter z resnim delom kmalu dosegli poldrug milijon parov letne proizvodnje...«

Tudi naša želja in želja vseh naših bralcev je, da bi se ta napoved čimprej uresničila. Za to pa so nam zagotovilo dosedanj uspehi komaj 6 let starega, a že velikega kolektiva čevljarjev v Planike.

D. R.

Jubilejni par čevljev v Planiki

venski čevljarški industriji, da je neka tovarna izdelala v enem letu tolikšno količino obuteve. Z večjo proizvodnjo se v Jugoslaviji lahko ponaša samo Kombinat Borovo.

Na dan velikega dogodka so v Planiki ob 8. uri zjutraj prekinili delo. Po razglasni postaji so sporočili kolektivu veselo novico,

REŠKA BRIGADA NAJBOLJŠA

Reška mladina je v soboto priredila svečan sprejem mladinski delovni brigadi »Nikola Car-Crnki«, ki je dobila naziv najboljše brigade na letošnji graditvi avtomobilске ceste »Bratstvo in enotnost«.

Zdravstveno zavarovanje kmetijskih proizvajalcev

V zadnjem času se vse več govori tudi o zdravstvenem zavarovanju kmetijskih proizvajalcev. V sredo, 11. novembra sta odbor za zdravstvo in socialno politiko Republiškega zbora in odbor za vprašanja dela in socialnega zavarovanja Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS obravnavala predlog republiškega zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetijskih proizvajalcev. O tem pa so govorili tudi že na nedavni seji OLO Kranj.

Po osnutku republiškega zakona so do tega zavarovanja upravičeni vsi, ki se ukvarjajo s kmetijsko proizvodnjo kot svojo osnovno zaposlitvijo ter njihovi družinski člani, ki jih ti preživljajo. Republiški zakon pa šteje za kmetijske proizvajalce tudi zakupnike kmetijskih zemljišč, člene kmečkih obdelovalnih združenj, če niso zdravstveno zavarovani že po zakonu o zavarovanju delavcev in uslužbencev, prav tako tudi kmeč-

ke obrtnike, ki se pretežno preživljajo od kmetijstva, če niso člani sklada za zavarovanje obrtnikov, ter preužitkarje, če so jim datjave iz kmečkega preužitka glavni vir za preživljanje.

Z zdravstvenim zavarovanjem kmetijskih proizvajalcev se bodo po predlogu zakona znatno razširile pravice kmetijskega prebivalstva, obenem pa se bodo spreminjale njihove dosedanje pravice, ki so jih uživali pri zdravljenju nekaterih boleznih po uredbi o brezplačnem zdravljenju. Skoraj vse usluge, ki so bile doslej za kmetijske proizvajalce brezplačne, ostanejo brezplačne tudi v bodoče, razen nekaj izjemnih primerov, pri katerih bodo kmetijski proizvajalci prispevali po 10 do 20 odstotkov. Za zdravljenje v bolnišnicah velja načelo, da bo za prvih 14 dni krilo polovico stroškov zavarovanje, polovico pa zavarovavec, v nadaljnjem zdravljenju pa zavarovavec le 30%, ostalo pa bo šlo na račun sklada za zavarovanje. Prav tako bodo zavarovanci dobili zdravila za polovično ceno.

Za izvajanje zdravstvenega zavarovanja bodo skrbeli posebni karto.

okrajni skladi zdravstvenega zavarovanja, pri čemer naj bi se sredstva načeloma ne prelivala iz okraja v okraj. Delno nujno in upravljeno izravnavo bo uravnaval sklad za zavarovanje, osnovan pri Republiškem zavodu za socialno zavarovanje, to pa le na osnovah, ki jih podrobno določa zakon. Zakon dopušča tudi možnost nadaljnje razširitve zdravstvenega zavarovanja kmečkega prebivalstva, če to omogoča zmogljivost kmetijskih gospodarstev, razvitost okrajev in kapaciteta zdravstvenih zavodov.

Odbora bosta predlog zakona z nekaterimi dopolnili in predlogi predložila Izvršnemu svetu, ki bo o njem še razpravljali in ga nato predložil Ljudski skupščini.

DELEGACIJA JLA PRI SUKARNU

Predsednik indonezijske republike Sukarno je v soboto priredil kosilo delegaciji JLA, ki se muhi na 20-dnevnem obisku v Indoneziji. Jugoslovanska delegacija je bila 14 dni na potovanju po deželi in se je v petek vrnila v Džarovnja bodo skrbeli posebni karto.

S SEJE OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA KRANJ

DVA ODLOKA s stanovanjskega področja

Na ločenih sejah obeh zborov Občinskega ljudskega odbora so v četrtek, 12. novembra sprejeli več zanimivih odlokov, ki naj pripravijo pogoje za uveljavljanje novih zakonov v stanovanjski politiki.

Pomemben je odlok o najemnih zahtevah za podstanovalca. Tako je novanj, pa tudi odlok o podstanovanjskih razmerjih. Za tiste koristnike stanovanj, ki imajo stanovanje dokaj večje kot je občinsko povprečje (11,80 kvadratnih metrov sobne površine na posameznika), bodo morali plačati do petkratno najemnino. Nesmotno koriščenje stanovanj je prav tako na primer, če na zakonca pride več kot spalnica in dnevni prostor, ali če pride več kot ena soba na dva družinska člana enakega spola stara nad 10 let, ali več kot ena soba na 3 otroke pod 10 letom starosti. V tem merilu bodo urejevali najemnine že decembra, kar je zaupno občinskemu stanovanjskemu organu.

Zanimiv je tudi odlok o podstanovanjskih razmerjih. Čeprav je višina najemnine in drugo prepričljivo svobodni pogodbi med posilicem stanovanjske pravice in podstanovalcem, je vendar dolo-

čena najvišja dovoljena meja zahtev do podstanovalca. Tako je predvideno, da za prazno sobo podstanovalec v nobenem primeru ne bi smel plačati več kot dvakratni znesek, ki ga nosilec stanovanjske pravice plačuje za ta del stanovanja. Če je v sobi več podstanovalec, sme povisati najemnino za vsakega za 25 odstotkov. Za posteljino in čiščenje ter uporabo novega pohištva (mišljena je ena oseba) je dovoljeno doplačilo do 2000 dinarjev mesečno, oziroma 1500 dinarjev, če pohištvo ni novo.

Na isti seji so tudi odobrili nekatere garancijske izjave posameznim podjetjem. Tako bo dobila Kmetijska zadruga v Cerkljah 3.552.000 dinarjev, Kmetijsko poselstvo Mavčiče 1.800.000 dinarjev, Puškarna Kranj 18 milijonov in opekarne Stražišče 75 milijonov dinarjev za investicije oziroma konstrukcije.

-1. c.

